

Txirritola

ARAMAIO / Barikua / 2002ko irailaren 27a / 39. zenbakia

KOORDINATZAILEA: Ubane Madera • Otolara Lizentziaduna 31 20500 ARRASATE • Tel.: 943 71 25 11 • Faxe: 943 71 23 89 • Posta elektronikoa: txirritola@goiena.com

Zazpi-zortzi orduz Aramaioko mendietan

UBANE MADERA

Seigarren urtez, Aitor Arana mendizale aramaioarra gogoan izango dute herrikideek, eta haren omenez mendi ibilaldia egingo dute. Domekan izango da eta 35 bat Km izango ditu.

Orixol Mendi Elkarteak antolatu du VI. Mendi Ibilaldia. Ibarran hasiko da eta, 35 kilometroko itzulia egin eta gero, Ibarran bertan bukatuko da. Kurtzeta, Asensio, Untzilla, Murugain, Kataia, Cuatrovientos, Tellamendi, Lezia, Orixol, Arangio, eta Arriola zeharkatu beharko dituzte mendigoizaleek. Bidean bost kontrol izango dituzte, eta hirutan janari-edariak banatuko dizkiete ibilaldiaren antolatzaileek. Horrez aparte, mendizale bakoitzak eraman beharko du gainerakoa. Eta bukaeran, Ibarrako kiroldegian dutxa hartzeko aukera izango du gura duenak. Esan beharra dago laugarren kontrola arratsaldeko bostetan itxiko dutela.

ZAZPI-ZORTZI BAT ORDU

Antolatzaileek egindako kalku-

ORIXOL MENDI ELKARTEA

112 lagunek parte hartu zuten iaz Aitor Aranaren omenezko ibilaldian.

luen arabera, zazpi-zortzi bat orduko ibilaldia izango da domekakoa. Goizeko zazpi eta erdietan irtengo dira Aramaioko kiroldegitik. Eta ibilaldia oso-osorik egingo duten parte hartzaileek diploma jasoko dute opari.

Parte hartu gura duenak telefono hauetara deitu beharko du izena emateko: 635 70 05 14 (Oihana) edo 945 44 53 42 (Judith). Bost euro ordaindu beharko dira, eta adinez txikikoendako, berriz, doan izango da.

Irestuak Untzillako eliza jo

Zapatuan, irestu batek Untzillako San Pedro eliza jo zuen, arratsaldean, ekaitza zenean. Lekuko batek, Fernando Beitiak, kontatu digunez, kanpandorretik sartu eta barruraino iritsi zen; bidean, lanpara batekin topo egin zuen eta, harekin kontaktua egin eta gero, atzeko kristaletatik irten zen. Kalte dezente egin ditu, eta, besteak beste, horma guztiak berritu beharko dituzte.

HERRITARREN HITZA / Rosa Mondragón • Kazetaria

Elizarekin topo egin dugu

Azkenaldi honetan kritika ugari jasotzen ari da eliza, bera osatzen duten apaiz, gotzain eta abarrek eginiko deklarazioak direla eta. Alderdien legea dela, Bushek Iraken kontra darman politika, ... eta oraingoan emakumeek jasotzen duten tratu txarren ingurukoak egin berri dituzte.

Ez da eskubiderik ez duelako, baina esaten denarekin oso kontuz ibili beharra dagoela iruditzen zait, are gehiago sozialki askok erakunde antigal bezala kontsideratzen dutela kontutan hartzen badugu, eta ia beti deklarazio horiek kritikatuak izaten

direla kontuan hartuz.

Beno, kuestioa da elizako gorengo ordezkariak oraingoan ez zaiela nahiko aitzakia iruditzen familian ematen diren emakumeen kontrako tratu txarrak senar-emazteen arteko ezkontza bertan behera uzteko, hau da, anulatzeko.

Harrigarria!

Dirudienek, emakume eta gizon hori ezkondu ziren momentuan biak ados ezkondu zirela argudiatzen dute eta

"Gehienetan tratu txarrak urteekin agertzen dira"

tratu txarren kontua ondorengoa dela, beraz, ezkontza bera baliozkoa dela.

Bai, seguruenik kasu gehienetan tratu txarrak urteekin agertzen dira; baina, nola? tratu txarrak ez direla nahiko arrazoi harreman hori anulatzeko?

Benetan, ez dut ulertzen. Behin eta berriz eliza berritu behar dela erakutsi digute, behin eta berriz gizonaren primazia oraindik ere askorentzat bizirik dagoela konfirmatu

digute, eta behin eta berriz, hori uste dut nik behintzat, diruz ordaindu dezakeenak erraz lortu dezake ezkontzaren anulazioa.

Honen harira, orain dela gutxi emakume bati entzun nion esaten, tratu txarrak jasaten dituen edozein emakume katolikok ez dituela gauzak garbi izango, ez duela jakingo zer egin horrelakoak entzun ondoren, eta beharbada elizakoek "beste masaila" jartzea gomendatuko diotela. Beharbada, exajeratua da ondorio hori ateratzea, baina esarak dioen bezala, "oraingoan ere elizarekin egin dugu topo".

LABUR

Ehizarako postuak zozketatzen hasi dira oraingo astean

Oilogor elkarte Aramaioko ehiza postuak zozketatzen hasi da oraingo astean. Ehiza-barrutiko 220 bazkideren artean Aramaion dauden 143 postu, hain zuzen ere. Ehizaleku horiek birigarroendako zein usoendako izaten dira. Lekuen zozketa ordenagailuz egingo dute.

Urtean bi hilabeterako izaten dira zozketatutako postuak: urrirako eta azarorako, hain zuzen. Bi hilabete horietan ehiza-barrutiko bazkide bakoitzak egunero-egunero (ordu jakinetan) erabili ahal izango du postua.

TELEFONO JAKINGARRIAK

OSASUNA / LARRIALDIAK

Osasun etxea (txandak)	945 44 53 40
Botika	945 44 50 03
Udaletxea	945 44 50 16
Ertzaintza (Arrasate)	943 79 71 99
Gurutze Gorria (Legutio)	945 45 52 52
San Martin Eskola	945 44 50 04
Taxia eta autobusak	945 44 50 33
Udal kiroldegia	945 44 53 35
Postetxea	945 44 50 83
Zulako Eskualdea	945 43 01 67
Suhiltzaileak (Zubillaga)	943 78 28 00

AUTOBUSORDUTEGIA

ARRASATE	ARAMAIO	GASTEIZ
07:00	07:15	08:00
10:00	10:15	
11:00	11:15	
12:00	12:15*	13:00
15:15	15:30	16:15
17:20	17:35	
18:30	18:45	
20:05	20:20*	21:05
21:00	21:15	

GASTEIZ	ARAMAIO	ARRASATE
08:15	09:00	09:15
	10:15*	10:30
	11:15	11:30
13:10	13:55	14:10
16:20	17:05	17:20
	17:35	17:50
	18:45*	19:00
19:00	19:45	20:00

OHARRAK

ZERGAK

Urriaren leian hasi eta azaroaren 29an bukatuko da honako zerga hauek borondatezko epean ordaintzeko epea: hiri-lur izaerakoak, landa-lur izaerakoak eta jardue-ekonomikoen gaineko zerga. Ordainketa helbideratuta dutenei haiek emandako kontu zerbakiaren bitartez kobratuko zaie, azaroaren 15ean, hain justu ere. Eta kontu zerbakia eman barik dutenek, berriz, Vital Kutzak Aramaion duen bulegoan ordaindu beharko dute. Borondatezko epea pasatu eta gero ordaindu barik dauden zergak %20ko gainkarguarekin kobratuko dituzte.

EPAIMAHAIKOEN ZERRENDAK

Datozen egunotan, 2003-2004 urteetan epaimahaietan parte hartuko dutenen zozketa egingo dute. Hori dela eta, epaimahaikoak hautatzeko erabiliko dituzten zerrendak Udal bulegoetan daude ikusgai. Edozein ere, zerrenda horien aurka ezin da erreklamaziorik egin.

GAZTE ABESBATZA, ABIAN

Aramaion gazte abesbatza sortzeko deia izan zen joan den egubakoitzean. Eta, antolatzaileetako batek, Blanka Mendialduak, kontatu digunez, 13 lagun agertu ziren egitasmoan parte hartzeko prest. Horrez gain, jende gehiago ere gertu ei dago horretarako. Hortaz, beste norbait kantuan ibiltzeko gogoz badabil, hortxe izango du herriko abesbatza berria, gazteendakoa.

KIROLA

Euskara bultzatzeko, jaioberriei opari bereziak egiten dizkie Udalak

Bestelako udalerrri batzuetan egiten duten moduan, Aramaio Udalak euskara bultzatzeko ekimen berezi bat ipini du abian. Herriko jaioberriein lotutako ekimena da; izan ere, 2002an jaioko diren umeei oparia egingo die Udalak. Hiru gauza: euskararen transmisioak duen garrantzia esplikatzeko duen gutun bat (helburua da gurasoak animatzea seme-alabak euskaraz hazten); Olatz Zugastiren CD bat, euskarazko sehaska kantekin; eta Manex Agirre bertsolari aramaioarrak egindako bertsoa. Azken hori, gainera, bertsoa, alegia, jaioberri bakoitzari bereziki egindakoa da; hortaz, bakarra eta pertsonala. Udaleko Euskara batzordeak bultzatutako ekimena da. Rosa Mondragónek, Udaleko euskara teknikariak, adierazi digunez, dagoeneko sei jaioberri bidali diete opari berezi hori, eta, oraingoz, behintzat, harrera ona izan du.

HERRIKO AUZOETAN

OLETA I

Aramaio elizateen artean bereziena da Oleta, bailaratik kanpo eta nahiko urruti dagoelako, Otxandio ondoan. Anboto eta Arangio mendien magalean dago, gainerako elizateak baino garaia-go; ondorioz, giroa dezente hotzagoa eta umelagoa du. Auzoko baserriak hiru kilometrotan daude sakabanatuta. Berriz, Axin errekek auzoa iparretik hegora gurutzatzen du. Haren ondoan sortu ziren Oletari jatorria eman zioten olak. Lursail zabalak ditu, zuhaitz hostotsuak eta amuarraingari ugari. Naturarekin harreman zuzena izanda, lasaitasuna eta freskotasuna gura duen edozeinendako Aramaio lekurik aproposena da. Horrez gain, behin baino gehiagotan aipatu izan da han dauden pago zein haritzek garaiera ikusgarria dutela. Adibidez, Goikola baserrian 11,76 metroko zirkunferentzia duen zuhaitzen bat ei da.

Auzoko baserriez gain, aipagarriak dira, auzoko eliza, Udalen taberna, Aurtolako ola, utzita dauden pare bat errota eta ganadu esplotazioa Jakina, baita Limitadoa ere.

'Aramaio ibarraren iragana eta oraina'

Jesus Maria Elejalde

BOTEPRONTOAN / Begoña Alday · Briska Emakume Elkartearen presidentea

“Behin, abadeak esan zigun briskan gezurrak esatea barkatuta dagoela”

Oletako emakumeak ez dira, ez, geldi egotekoak. Horren adibide da hango Briska Emakume Elkartea. Taldearen gaineko *eskusiba* eman digu Begoña Alday, elkartearen presidentea. Briskan jokatzeko gainera, beste gauza asko egiten dituztela kontatu digu, besteak beste:

Noiz sortu zen taldea? Zergatik?

1996ko apirilean. Zergatik? Bada, lehenago ere guk briskan oraintxe letxe egiten genuen, igual-igual. Baina pentsatu genuen andre guztiak elkartu eta talde bat sortzea. Akaso, gehien ere izango zen eskulanak, kirola eta horrelakoak egiteko. **Hortaz, denetarik egiten duzue?** Emakume taldea gara. Taldea egin aurretik ere elkartzen ginen, askariak egiten genituen... Eta pentsatu genuen taldea sortzea, beste barik, fundamentu barik.

Zenbat zarete? Orain gehiago?

Hogeita hamabi. Orain, gaztetxo batzuk ere sartu zaizkigu, Pintura ikastaroa eduki dugunez... Zaharrok ere aurrera segitzen dugu, hortaz... 32.

Eta zergatik emakumeak bakarrik?

Ez, ez. Guk gizonak onartzen ditugu, baina ez daude. Adibidez, egurra lantzeko ikastaroa

dugu orain (Kepa Uribarrena aramaioarra da irakaslea), eta guztiondako iragarkiak ipini genituen, baina... hemengo gizonek euren bizimodua dute.

Talde moduan zer egiten duzue?

Briskan denok gabiltza, gazteak zein zaharrak, etortzen zaizkigun guztiak: 24. Briskan egiten dugu, martitzenetan, eguenetan, zapatuetan eta domeketan. Eta, bestela, astean behin askaria egiten dugu denok. Horrez gain, santu asko ditugu: Santa Ageda, San Sebastian... Denok batera ospatzen ditugu. Eta, bestela, edozertan laguntzen dugu.

Orduan, zenbat gauza egiten dituzue?

Egurra landu, kirola, olio margolana, larrua landu...

Urtero ekimen desberdinak?

Ahalegintzen gara zerbait berria egiten, eta ezin bada, aurreko urtekoa. Kontua da ematen

diguten dirua gastatu egin behar dela.

Karta jokoan, zergatik briskan bakarrik?

Briskan guk? Tutean ere egiten dugu! Taldeari, lehenengo, Anboto izena ipini genion eta gero, gu iritsi orduko izen denak okupatuta zeuden; horregatik ipini genion Briska Elkartea. **Txapelketetan ibiltzen zarete?** Hemen, Oletan, bai, baina bestela ez. Dena dela, hemengo txapelketak gogorak izaten dira, zentzudunak! Arima osoarekin!

Gainerako kiroletan beharrezkoa izaten da trebetasun edo gaitasun apur bat izatea; briskan ere bai?

Izugarria! Basteen gaintetik! Bestea engainatzea da briska. Nik, behintzat, gezur izugarriak esaten ditut.

Dena dela, behin, abadeak esan zigun briskan gezurrak esatea barkatuta dagoela. Hortaz, horregatik bada, zeruan gaude! **Zerbait gehitu gura duzu?** Ez dakit. Gu konforme gaude. Diru nahikoa dugu, Zuriñe aramaioar fina dugu laguntzaile. Eta gizonek Danok Bat elkartea uzten digute, kirola egiteko, edo askariak egin gura baditugu... Denetarako utzi digute. Hemen, Oletan, jende jatorra dago.

“Gizonak onartzen ditugu, baina ez daude (...), hemengo gizonek euren bizimodua dute”

“Hemen, Oletan, oso jende jatorra dago eta hona datozenak ere antzerakoak dira”